

Dr. Áder János úrnak

Magyarország köztársasági elnöke

Budapest

Tisztelt Köztársasági Elnök Úr!

A korrupció ellen elkötelezett civil szervezetként a legsúlyosabb aggályainknak kell hangot adjunk az Alaptörvény módosítására irányuló, megszavazott törvényjavaslat miatt.

A Transparency International Magyarország (TI) már többször rámutatott arra, hogy Magyarországon magasak a korrupciós kockázatok. A fékek és ellensúlyok rendszere meggyengült, a kontrollintézmények képtelenek a hatalmat korlátozni, a jogalkotási folyamat átláthatatlan. A kormány politikailag elkötelezett személyek kinevezésével igyekszik befolyásolni a tőle független állami intézményeket. Hazánkban a korrupció új minősége alakult ki: az államot befolyásos érdekcsoportok irányítják, a magánérdekek foglyul ejtették a közhatalmat. Mindez jelentősen csökkenti az állami intézményrendszer korrupcióval szembeni ellenálló képességét.

Az Alaptörvény módosítása az állam foglyul ejtésének újabb példája. Annak jele, hogy a kormány akár az Alkotmánybíróság által korábban az Alaptörvénnyel ellenesnek ítélt rendelkezések alaptörvényi szintre emelésével is kész érvényt szerezni az akarátának. A parlamenti képviselők által benyújtott törvényjavaslat tartalmának a kialakítása során semmilyen nyilvános szakmai egyeztetésre nem került sort.

A jelenleg kormányzó pártoknak kedvező, önkényes kampányszabályok alaptörvényi lehetővé tétele és a szabályozatlan kampányfinanszírozás kiugró korrupciós kockázatokat eredményeznek a választási kampányok terén. Az Alaptörvény azt mondaná ki, hogy „kampányidőszakban politikai reklám kizárólag közszolgálati médiaszolgáltatások útján tehető közzé”. Emlékeztetünk arra, hogy az Alkotmánybíróság a 45/2012. számú határozatában a kampányeszközökre vonatkozó szabályozást nagyrészt az indokolatlan és önkényes megkülönböztetés tilalma miatt semmisítette meg. Önkényesnek ítélte azt, hogy az elektronikus médiaeszközök közül csak a közszolgálati eszközökben történő hirdetés megengedett. Az Alkotmánybíróság szerint ez a rendelkezés aránytalanul korlátozza a választópolgárok tájékozódáshoz való jogát.

Az Alaptörvény hétfőn megszavazott módosítása nem egyszerűen védelembe venné az Alkotmánybíróság által egyszer már megsemmisített kampányszabályokat, hanem az Alaptörvény saját maga vezetne be a választópolgárok kiegyensúlyozott tájékozódáshoz való jogát korlátozó tilalmat.

Az igazságszolgáltatás törvényes rendjébe való önkényes beavatkozást megengedő alaptörvényi szabály kikezdi az eljárások tisztességességébe vetett bizalmat. Az Alaptörvény módosítása tovább súlyosbítja az igazságszolgáltatás területén jelentkező korrupciós veszélyeket. Az Országos Bírósági Hivatal elnökének megválasztására és a bíróságok igazgatásában gyakorolt jogaira vonatkozó lényeges szabályok bekerülnének az Alaptörvénybe. Így az a szabály is, hogy az Országos Bírósági Hivatal elnöke egyes ügyeket áthelyezhet más bíróságra. Az Alaptörvény ugyanakkor nem határoz meg

semmilyen objektív szempontot arra nézve, hogy miként kell határozni a törvény által rendelt bíróság helyett más bíróságnak adott ügy tárgyalására történő kijelölése során.

Számos, az Alkotmánybíróság által korábban alkotmányellenesnek ítélt jogszabályi rendelkezés beépítése az Alaptörvénybe, valamint az Alkotmánybíróság hatáskörének a további szűkítése ellehetetleníti a kormány és a törvényhozás működésének a kontrollját. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény módosítását kizárólag formai szempontból vizsgálhatja majd, és tovább csökken a költségvetési és adózási szabályok alkotmányossági vizsgálatának a lehetősége is. A kormány és parlamenti többsége ezáltal jelentős lépést tesz a valódi alkotmányossági kontroll nélküli közhatalom gyakorlás felé.

Az Alaptörvény elfogadott módosítása ismételt tanújelét adja annak, hogy a kormánytöbbség szükség esetén újabb és újabb jogalkotási improvizációival kész tovább gyengíteni a fékek és ellensúlyok már amúgy is megroppant rendszerét. Az Alaptörvény módosítása azt jelzi, hogy a jogalkotás a közérdek helyett a kormánypártok érdekét szolgálja. Ez még jobban megneghezíti a hatalom elszámoltatását és ellenőrzését, tovább növelve a korrupciós kockázatokat.

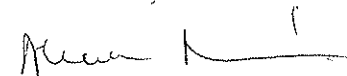
Tisztelt Köztársasági Elnök Úr! Megválasztása alkalmából az Országgyűlésben elmondott beszédében hangsúlyozta, hogy kiemelkedő fontosságúnak tartja alkotmányos jogintézményeink tiszteletét. Megígérte, hogy maradéktalanul viselni fogja az Alaptörvényben önre rótt felelősséget.

Az Alaptörvény értelmében az ön kötelessége öröködni az államszervezet demokratikus működése felett.

Minderre figyelemmel arra kérjük Köztársasági Elnök Urat, hogy az Alaptörvény 6. cikkének (4) bekezdésében foglalt jogkörét gyakorolva kezdeményezze az Alaptörvény módosítására irányuló elfogadott törvényjavaslat Alaptörvénnyel való összhangjának Alkotmánybíróság által történő vizsgálatát.

Budapest, 2013. március 12.

Tisztelettel,

Dr. Alexa Noémi
ügyvezető igazgató